

Financiering Warmte Zuid-Holland,

Den Haag, 19 maart 2014,

Arend Bosma – Provincie Zuid-Holland,
Programmabureau warmte en
koude Zuid-Holland

provincie **HOLLAND**
ZUID

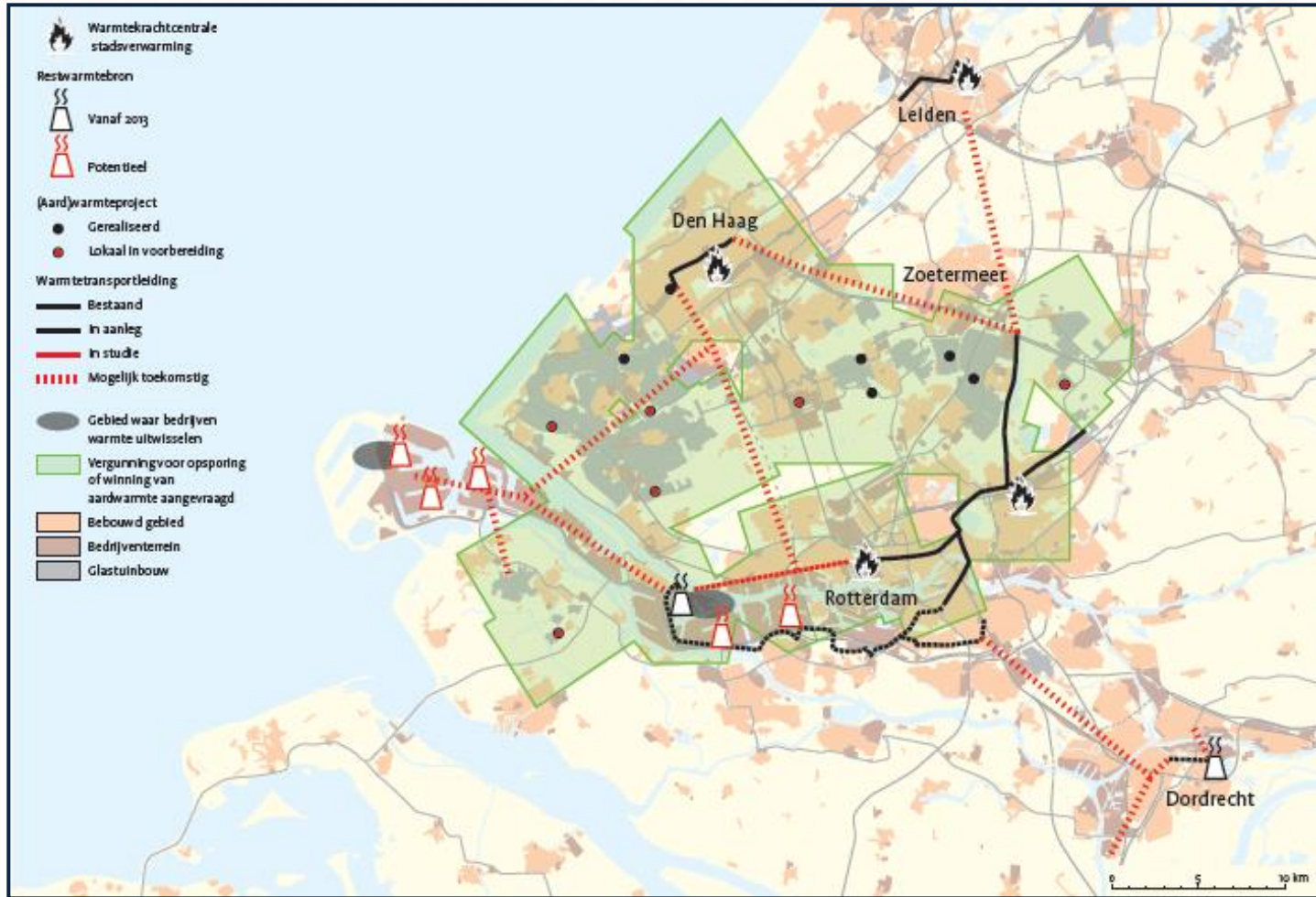
Intensivering energiebeleid Zuid-Holland (PS 26-2-2014)

- Bijdragen aan uitvoering SER akkoord energie
- Toegevoegde waarde provincie:
  - energiebesparing bedrijven,
  - transitie naar duurzame warmte,
  - windenergie,
  - zonne-energie,
  - biomassa / biobased economy,
  - mobiliteit en transport
- Qua (mede)financiering primair warmte

Publiek-private samenwerking warmte

- Oktober 2011: Green Deal Rijk – Provincie ZH
- Ambitie 2020: 20 PJ duurzame- en restwarmte binnen Zuidvleugel Randstad (investering ca. € 2 miljard):
ca. 350.000 w.e. plus 1000 ha kassen
- Primair door gedeeltelijke vervanging huidige WKK's:
stadsverwarming, glastuinbouw
- Oktober 2013: Programmabureau warmte ZH
opgericht door 24 publieke en private partijen

Perspectief warmte(net) Zuidvleugel

Deelnemers Programmabureau

- **Overheden:**

provincie Zuid-Holland, gemeenten Rotterdam, Den Haag, Leiden, Delft, Westland, Pijnacker-Nootdorp, regio Drechtsteden, stadsgewest Haaglanden

- **(Energie)bedrijven:**

E.ON, Eneco, Nuon, HVC, Westland Infra, Alliander, Stedin, Warmtebedrijf Rotterdam, OCAP, AVR

- **Brancheorganisaties/banken/overige:**

LTO Glaskracht, Warmtenetwerk, ING, Rabobank, Havenbedrijf Rotterdam

NB: nieuwe toetreders gewenst, b.v. woningcorporaties

Actuele ontwikkelingen:

- Warmteleidingen in aanleg:
  - Rotterdam, Dordrecht
- Planvorming stedelijk gebied:
  - Den Haag, Leiden, Delft, Rijswijk e.a.
- Glastuinbouw:
  - (- 5 aardwarmteprojecten gerealiseerd)
  - ca. 10 nieuwe aardwarmteprojecten van start in 2014? (maar definitieve financiering blijkt lastig)

Belemmeringen financiering warmte ZH

- Banken: kritischer, minder langlopende leningen
- Overheden in ZH niet kapitaalkrchtig
- Stadsverwarming:
imago en energieprestatiewaardering (min. BZK)
- Kassen: eigen vermogen tuinders lager gewaardeerd
- Effectiviteit exploitatiesubsidies SDE+?
  - wel aardwarmte, geen restwarmte;
  - spelregels wijzigen per jaar.
- Inkomsten aardgas belangrijk voor rijksbegroting

Kansen financiering warmte ZH

- Draagvlak 24 publieke en private partijen
- Bundeling projecten in programma:
  - hoog investeringsvolume → nieuwe investeerders?
  - projectrisico's delen.
- *Publiek-privaat* garantiefonds en/of *privaat-publiek* revolverend fonds creëren
- Ontwikkeling robuust 'open' warmtenet:
  - nieuw aanbod en nieuwe vraag goed inpasbaar;
  - steeds verdere verduurzaming mogelijk.
- Met dit perspectief op zoek naar (nieuwe) financiers!